

פתרון לתרגיל בית מספר 2

תרגיל 1.3

ב. על פי חוק החילוף נקבל $a + c = c + a = c + b = b + c$ והגענו לסעיף א'. באותו האופן לגבי כפל.

$$ה. a = a \cdot 1 = a((a^{-1})(a^{-1})^{-1}) = (aa^{-1})(a^{-1})^{-1} = (a^{-1})^{-1} \\ \text{ (בדוק מדוע השוויון האחרון נכון).}$$

תרגיל 2.2

ג. מתקיים $(p-a) \in \mathbb{Z}_p$ ולפי הגדרת החיבור מתקיים $a \oplus (p-a) = p \bmod p = 0$.

תרגיל 2.3

ב. למספר 2 אין הופכי.
ד. לא, כי למשל $1 + 0_F \neq 1$

תרגיל 4.1

נוכיח באינדוקציה על n כי לכל $a \in F$ מתקיים $n \cdot a = (n \cdot 1_F) \cdot a$.
בסיס האינדוקציה ($n=1$):

$(1 \cdot 1_F) \cdot a = 1_F \cdot a = a = 1 \cdot a$ (עפ"י הגדרת 1_F כאיבר נייטרלי ביחס לכפל בשדה).
ניח נכונות עבור $n = k$

$$k \cdot a = (k \cdot 1_F) \cdot a$$

צ"ל נכונות עבור $n = k+1$:

$$\text{יש להוכיח } (k+1) \cdot a = ((k+1) \cdot 1_F) \cdot a$$

$$\begin{aligned} ((k+1) \cdot 1_F) \cdot a &= \left(\underbrace{1_F + 1_F + 1_F + \dots + 1_F}_{k+1} \right) \cdot a = \left(\left(\underbrace{1_F + 1_F + 1_F + \dots + 1_F}_k \right) + 1_F \right) \cdot a \\ &= \underbrace{(k \cdot 1_F) \cdot a}_{(1)} + \underbrace{1_F \cdot a}_{(2)} = k \cdot a + a = \underbrace{a + a + \dots + a}_k + a = \underbrace{a + a + \dots + a}_{k+1} = (k+1)a \end{aligned}$$

והוכחנו את הטענה. שוויון (1) נובע מחוק הפילוג בשדה, שוויון (2) נובע מהנחת האינדוקציה ומהגדרת 1_F בשדה.

כעת, מכיון שלכל $a \in F$ מתקיים

$$n \cdot a = (n \cdot 1_F) \cdot a = 0_F \cdot a = 0_F \quad \text{אז } n > 0 \text{ מאפיין של } F$$

תרגיל 4.4 - א'

יש הוכחה לכך בהרצאה.

פתרון התרגיל הנוסף

- א. צריך להוכיח: $(a,b) \cdot_{\mathbb{C}} ((c,d) +_{\mathbb{C}} (e,f)) = (a,b) \cdot_{\mathbb{C}} (c,d) +_{\mathbb{C}} (a,b) \cdot_{\mathbb{C}} (e,f)$. ההוכחה היא טכנית לחלוטין ומתבצעת ע"פ הגדרת החיבור והכפל.
- ב. נוכיח קיום הפכי ביחס לכפל (יש להוכיח את כל שאר התכונות).
אם $(a,b) \neq (0,0)$ אזי $(a,b)^{-1} = \left(\frac{a}{a^2+b^2}, \frac{-b}{a^2+b^2} \right)$ איך מוצאים את ההפכי?
פשוט רושמים $(a,b) \cdot (c,d) = 1_{\mathbb{C}} = (1,0)$ ומקבלים 2 משוואות ב-2 נעלמים (הנעלמים הם c, d שאמורים להיות מבוטאים באמצעות (a,b)). אם נשתמש בהגדרת הכפל ונפתור את המשוואות נקבל $(c,d) = \left(\frac{a}{a^2+b^2}, \frac{-b}{a^2+b^2} \right)$. [שימו לב כי אכן מתקיים כי $a^2+b^2 \neq 0$ כי $(a,b) \neq (0,0)$].
- ג. האיבר המבוקש הוא אחד מן השניים: $(0,1), (0,-1)$. [איך הגענו לזה? אנו יודעים כי $i \in \mathbb{C}$ מקיים את התכונה הדרושה, והוא מתאים לאיבר $(0,1)$. באופן דומה לגבי $-i \in \mathbb{C}$. הדרך השניה היא מציאת פתרון של המשוואה $[(a,b) \cdot_{\mathbb{C}} (a,b)] +_{\mathbb{C}} (1,0) = (0,0)$
- ד. היות ומתקיים $(a,1) \cdot (1,a) = (0,0)$ (בדקו!), קיבלנו מחלקי אפס.
- ה. התשובה היא 'לא' והיא נובעת משני הסעיפים הקודמים. מסעיף ג' אנו יודעים שיש איבר $x \in \mathbb{C}$ המקיים $x^2 + 1 = 0$, $\mathbb{C}$ הוא שדה, ולכן לפי סעיף ד', $\mathbb{C} \times \mathbb{C}$ אינו שדה.